Department of Higher Education U.P. Government, Lucknow

National Education Policy-2020

Common Minimum Syllabus for all U.P. State

Universities and Colleges

PUNJABI

As per Syllabus Development Guidelines
[For first three years of Higher Education (UG)]

Members of Syllabus Committee

Name	Designation	Affiliation
Steering Committee		
Mrs. Monika S. Garg,	Additional Chief Secretary	Dept. of Higher Education U.P., Lucknow
(I.A.S.),		
Chairperson Steering		
Committee	D.C. D. CDI	T 1 II : ' IID
Prof. Poonam Tandan	Professor, Dept. of Physics	Lucknow University, U.P.
Prof. Hare Krishna	Professor, Dept. of Statistics	CCS University Meerut, U.P.
Dr. Dinesh C. Sharma	Associate Professor	K.M. Govt. Girls P.G. College Badalpur, G.B.
		Nagar, U.P.
Supervisory Committee	ee – Language Group	
Prof. (Dr) Anita Rani	Principal	Manyawar Kanshiram Govt. Degree College,
Rathore		Gabhana, Aligarh
Prof. Ramesh Prasad	Professor	Sampoornanand Sanskrit University, Varanasi
Dr. Puneet Bisaria	Associate Professor	Bundelkhand University, Jhansi
Dr. Deepti Bajpai	Associate Professor	K.M. Govt. Girls P.G. College Badalpur, G.B.
		Nagar, U.P.

Dr. Puneet Bisaria	Dr. Yadwinder Singh	Dr. Rajni Bala	Dr. Sandeep Singh
(Supervisor)	(Subject Expert)	(Subject Expert)	(Subject Expert)
Associate Professor	Asst. Prof Deptt. of	Asst. Prof Deptt. of	Asst. Prof. Deptt. of
&HoD, Deptt. Of Hindi,	Punjabi , University of	Punjabi, University of	Punjabi, Akal University,
Bundelkhand	Delhi, Delhi -07	Delhi, Delhi-07	Talwandi Sabo, Distt
University, Jhansi			Bathinda (Punjab)

Programme	Year	Semester	Course Code	Theory/ Practical	Course Title	Credits	Teaching Hours
Сег		First	A370101T	Theory	ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਲਾ (Functional Punjabi and Computer skill)	06	60
Certificate	I	Second	A370201T	Theory	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ (Punjabi Folklore and Culture)	06	60
Di		Third	A370301T	Theory	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ (Punjabi Language, Gurmukhi Script and Literary Genres)	06	60
Diploma	II	Fourth	A370401T	Theory	ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਿਨੇਮਾ (Punjabi Media and Cinema)	06	60
		Fifth	A370501T	Theory	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (History of Modern Punjabi Literature)	05	60
B.A. Degree	III	th	A370502T	Theory	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Modern Punjabi Literature)	05	60
gree		Sixth	A370601T	Theory	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (History of Medieval Punjabi Literature)	05	60
		th	A370602T	Theory	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Medieval Punjabi Literature)	05	60

Subject Pre-requisites

• Open to all

Programme Outcomes (POs)

The programme aims:

- To analyse and evaluate the socio-cultural and religious conditions of Punjab in the context of Punjabi Language, Literature and Culture.
- To learn about ethics, ecology, social behaviours and concerns through literature.
- To meet the contemporary challenges and find out their solutions by understanding the philosophical aspects of Punjabi Culture.
- To develop a new zeal and a new vision of life in the students to make them a better citizen
- To develop an appreciation of language, its connotations and interpret and appreciate the literary texts.
- To take cognizance of the historical, social and cultural context of each work and thereby make connections between literature and society & appreciate literature's ability to stimulate human feelings.
- To engage students with various strategies of drafting and revising, style of writing and analytical skills.
- To analyse the ways in which language and literature are related to culture, history and politics.
- To develop skills in literary analysis, including comprehension of the narrative fundamentals of character, point of view, theme and action.
- To gain an appreciation of different literary styles, voices and approaches in Punjabi literature.
- To empower the students with modern and scientific tools, inter-disciplinary approach and to design such modules to help them in becoming good citizens.
- To develop a capability in the students for becoming a good translator/interpreter or boost them to have proficiency in the field of media, teaching, film review etc.
- To provide information about computer fundamentals, Punjabi Language and tools, applications, software and different models of computational Linguistics.
- To enhance the ability to exchange information and ideas in oral, written and visual forms in ways that allow for informed and persuasive discourse that builds trust and helps to create environment where creative ideas and problem-solving flourish.

B.A. I [Certificate in Punjabi]

Programme Specific Outcomes (PSOs)

- The study of Language will help the students to understand various linguistic models and to enrich their linguist aptitude.
- They will Understand and use methods of logical analysis in analysing the data, from a wide variety of dialects of Punjabi language.
- The course will expose students to discover what a person's linguistic capacity consists of? how it arises in children? how it functions in speaking and listening? how it relates to other cognitive capacities?
- Students will have advanced knowledge about Punjabi language and linguistics and insight into variation in various dialects of Punjabi language.
- Students will demonstrate the knowledge of the various Folk-traditions of Punjab.
- Students will be able to examine the diversity of folk literature, customs and rituals of Punjab.
- They will be able to learn various genres of Punjabi Folk-literature.
- They will learn the history of Punjabi folk literature and its link with Punjab's geography and language

Programme/Class: CERTIFICATE	Year: FIRST	Semester: FIRST		
Subject: PUNJABI				
Course Code: -A370101T Course Title: ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਲਾ				
(Functional Punjabi and Computer skill)				

Course Outcomes:

After completing this course, the students will be able to:

- Demonstrate speaking, listening, reading and writing skills in Punjabi language with advance levels.
- Learn basic Punjabi vocabulary and practical use of it.
- Learn accurate Punjabi language.
- Comprehend the meaning of words, phrases and sentences.
- Develop communication skills and understanding of social interactions in multi lingual societies.
- Collect information through Punjabi language and express own thoughts about common topics.
- Demonstrate some knowledge of cultural differences related to practical and written traditions of different societies.
- Understand the inter-relationship with other languages.
- Perform basic functions of MS office tools like Word, Excel spreadsheet and PowerPoint presentations practically.
- Understand how computer can help in advancement of Punjabi language.
- Understand the Typing system, Unicode System and Punjabi Fonts
- Understand the concept of Computational Linguistics.

	Credits: 06	Paper: Core Compulsory		
	Max. Marks: 25+75 Min. Passing Marks:			
Total No. o	Total No. of Lectures-Tutorials-Practical (in hours per week): 6-0-0 .			
Unit	Торі	с	No. of Lectures	

	❖ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨਿਯਮ:	
I		
	• ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ੁੱਧੀ	08
	(ਅਸ਼ੁੱਧ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ)	
	• ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਾਕ ਸ਼ੁੱਧੀ	
	(ਅਸ਼ੁੱਧ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਕਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ)	
II	❖ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ:	06
11	• ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ	00
	• ਉਤਪੰਨ ਸ਼ਬਦ: ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ	
	• ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪਰਿਵਰਤਨ	
	(ਉਪਰੋਕਤ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ)	
III	❖ ਅਰਥ ਬੋਧ :	
111	• ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ	08
	• ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ	
	• ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ	
	• ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ	
	(ਉਪਰੋਕਤ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ)	
IV	❖ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ (ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ)	
	• ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ	08
	1000 -10	
V	 ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ / ਵਿਗਿਆਪਨ 	06
V	❖ ਨੇਟਿਸ	06
	 ਪੋਸਟਰ ਲੇਖਣ 	
	🌣 ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ (300 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ)	08
VI	❖ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ	
	❖ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (ਸਾਰੰਸ਼)	
	❖ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਲਾ (ਭਾਗ- I)	08
VII	• ਕੰਪਿਊਟਰ: ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ	Vo
	• ਕੰਪਿਊਟਰ: ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	
	∙ ਕੰਪਿਊਟਰ : ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਪ⊚ਣਾਲੀ	
	 ਐੱਮ. ਐੱਸ.ਆ±ਫ਼ਸ ਟੂਲਜ਼: ਵਰਡ, ਪਾਵਰ ਪੁਆਇੰਟ, ਐਕਸੈੱਲ 	
	ਆਦਿ	
	 ਇੰਟਰਨੈੱਟ: ਸਰਚਿੰਗ ਟੂਲਜ਼ 	
	 ਇੰਟਰਨੈੱਟ: ਸਾਇਬਰ ਖ਼ਤਰੇ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ 	

	❖ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਲਾ (ਭਾਗ- II)	
	 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ : ਸਰਵੇਖਣ 	08
VIII	 ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸੌਫ਼ਟਵੇਅਰ: ਸਪੈੱਲ ਚੈੱਕਰ, ਵਿਆਕਰਨ ਚੈੱਕਰ 	
	 ਯੂਨੀਕੋਡ ਟਾਈਪਿੰਗ ਵਿਧੀਆਂ 	
	 ਪੰਜਾਬੀ ਫੈਂਟਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰੀਕਰਨ 	
	• ਪਾਵਰ ਪੁਆਇੰਟ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ	

- Dhemaan, Harbans Singh (Dr.), **Viharak Punjabi Bhasha Ate Viyakaran (Part-1)**, Manpreet Publications, Delhi, 2009.
- Dhemaan, Harbans Singh (Dr.), **Viharak Punjabi Bhasha Ate Viyakaran (Part-2)**, Manpreet Publications, Delhi, 2010.
- Duggal, Narinder Singh, NBC, **Punjabi Viyakaran Te Rachnavali**, New Book Company, Delhi, 2016.
- Duggal, Narinder Singh, CBSC, **Punjabi Viyakaran Ate Likhat Rachna** (IX-X), New Book Company, Delhi, 2017.
- Gautam, Roop Chand, Electronic Media ke Sidhant, Sh. Navraj Parkashan, Delhi, 2003.
- Jalwanna, Amandeep Kaur & Raj, Harminder Singh. Daftari Varton lai Computer Kiven Sikhiye, Tarakbharti Parkashan, Barnala, 2013.
- Juneja, Jagmohan Singh. **Computer Muddhli Jankari ate Upyog**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, (2008).
- Komboj, C.P. Cyber Sansar ate Punjabi Bhasha, Lokgeet Parakashan, Chandigarh, 2010.
- Komboj, C.P. Computer ate Punjabi Bhasha, Lokgeet Prakashan, Chandigarh, 2010.
- Komboj, C.P. **Computer Vigyan**, Publication Bureau, Patiala, 2012.
- Komboj, C.P. **Ajoka Phon Sansar**, Tarakbharti Parkashhan, Barnala, 2016.
- Pawan Kumar, Computer Jaan-Pachhaan, Lokgeet Prakashan, Chandigarh, 2007.
- Punjab School Education Board, Lazmi Punjabi-12, 2015.
- Punjab School Education Board, Aadhunik Punjabi Viyakaran Ate Lekh-Rachna, 2017.

This course can be opted as an elective by the students of following subjects: **Open to all**

Suggested Continuous Evaluation Methods:

Project/Assignment	10 Marks 15 Marks	
Internal Class Test		
Course prerequisites: Open to all		
Suggested equivalent online courses:		
Further Suggestions:		
ruruici suggestions.		

Programme/Class: CERTIFICATE	Year: FIRST	Semester: SECOND
	Subject: PUNJABI	
Course Code: - (A370201T)		ਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ jabi Folklore and Culture)

Course Learning Outcomes:

- Students will understand the concepts of Folklore and Culture, their constituents and also learn the relation of Folklore to their surroundings.
- They will learn the history of Punjabi Culture and its link with its geography, its language and its people.
- They can explore the traces of Punjabi culture and various challenges, which Punjabi Culture is facing in the contemporary period.
- Students will demonstrate the knowledge of Folk-literature, Folk-traditions and customs and rituals of Punjab.
- They will examine Punjab's folklore and culture theoretically and will explore themselves by studying traces of Punjabi culture.
- They will be able to understand the current problems occurring in Punjabi society and can try to find the appropriate way to handle them.

Credits: 06	Paper: Core Compulsory
Max. Marks: 25+75	Min. Passing Marks:

Total No. of Lectures-Tutorials-Practical (in hours per week): 6-0-0.

Unit	Торіс	No. of Lectures
I	 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਲੋਕਧਾਰਾ :ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਲੱਛਣ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ 	07
П	 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪਰੰਪਰਾ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ ਲੋਕ ਨਾਟ 	08
III	 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਾਚ ਜਨਮ, ਵਿਆਹ ਤੇ ਮੌਤ ਸਬੰਧੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ਼ ਮੇਲੇ ਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਲੋਕ ਨਾਚ 	08
IV	ਪਰੀ ਰੁੱਖ - ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਥਾਵਾਂ)	08

	❖ ਸਭਿਆਚਾਰ :ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ	
V	 ਸਭਿਆਚਾਰ :ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਲੱਛਣ 	07
	• ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ	
	🍫 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਧਾਰ	
VI	• ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭੂਗੌਲਿਕ ਸਥਿਤੀ	07
, -	• ਲੋਕ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ	
	❖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿੱਖੜਵੇਂ ਲੱਛਣ	
VII	• ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ	07
VII	• ਖਾਣ-ਪੀਣ	
	• ਪਹਿਰਾਵਾ	
	• ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ	
X/III	❖ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ-12 (ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ) (ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲਾ	00
VIII	ਭਾਗ)	08

- 1. Bedi, S.S.V (2019), Punjab di Lokdhara, Delhi, National Book Trust.
- 2. Bedi, S.S.V (2002), Punjabi Lokdhara Vishavkosh, Delhi, National Book Shop.
- 3. Frank, Gurbax Singh (1992), Sabhiyachar ate Punjabi Sabhiyachar, Amritsar, Waris Shah Foundation.
- 4. Gurdial Singh (Undated), Punjab De Mele ate Teyohar, Delhi, Parkashan Vibhag Bharat Sarkar.
- 5. Jaswinder Singh (Dr.), (2012), Punjabi Sabhiyachar: Pachhaan Chinn. Patiala, Gracious Books.
- 6. Joshi, Jeet Singh (Dr.), 2011, Sabhiyachar ate Lokdhara, Amritsar, Waris Shah Foundation,
- 7. Kairon, Joginder Singh (2008), Lokyaan Shastar, Patiala, Punjabi University.
- 8. Kairon, Joginder Singh (2006), Punjabi Sahit da Lokdharai Pichhokarh, Delhi, Punjabi Academy.
- 9. Sidhu, Rashpal Kaur, (2018) Pari Rukh, Delhi, National Book Trust, India. Thind, Karnail Singh (1995), Lokyaan ate Madhkalin Punjabi Sahit, Amritsar, Ravi Sahit Parkashan.

Journals /Magazine

1. Khoj Patrika, Punjabi Sabhiyachar Vishesh Ank (Ank-42) Patiala, Punjabi University.

This course can be opted as an elective by the students of following subjects:

Open to all

Suggested Continuous Evaluation Methods:

Project/Assignment 10 Marks			
Internal Class Test 15 Marks			
Course prerequisites: Open to all			
Suggested equivalent online courses:			
Further Suggestions:			

B.A. II [Diploma in Punjabi]

Programme Specific Outcomes (PSOs)

The learners will be able to:

- Students will have advanced knowledge about Punjabi language and linguistics and insight into variation in various dialects of Punjabi language.
- They will have in-depth knowledge of selected areas of linguistics, such as, language variation, language development, language learning.
- They will understand the phonology, morphology and syntax structure of Punjabi language
- The course will provide knowledge about computer fundamentals, Punjabi Language and tools, applications, software and different models of computational Linguistics.
- Students will demonstrate an understanding of terms, themes, strategies and issues of Punjabi media.
- They can express their understanding of the relationship between Punjabi press and electronic media.
- They will be able to read and analyse Punjabi media of various periods and representing various points of views.
- They will be able to understand social and political concerns of Punjabi society, as reflected in contemporary Punjabi media.

Programme/Class: DIPLOMA	Year: SECOND	Semester: THIRD		
Subject: PUNJABI				
Course Code: -A370301T	Course Code: -A370301T Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ			
	(Punjabi Language, Gurmukhi Script and Literary Genres)			

Course Outcomes:

After completing this course, the students will be able to:

- Analyze the historical linguistics of Indo Aryan language family and as well as the Punjabi language.
- Develop an understanding of various types of dialects of Punjabi language.
- Be exposed to the origin and growth of drama in England and America
- Comprehend the political, economic, social and intellectual background leading to the rise of drama
- Analyze and appreciate the representative works of British and American Drama
- Comprehend the general features of Shakespearean plays
- Develop an interest in Shakespearean language, his use of images, supernatural elements, music and the word play
- Demonstrate the ability to contextualize the works of American dramatists, interpret the thematic and stylistics elements of the plays and appreciate their literary worth, social relevance and timeless appeal

Credits: 06	Paper: Core Compulsory
Max. Marks: 25+75	Min. Passing Marks:

Total No. of Lectures-Tutorials-Practical (in hours per week): 6-0-0.

Unit	Торіс	No. of Lectures
I	 ਭਾਰਤੀ ਅਰਿਆਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ 	08
П	❖ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	06
III	 ❖ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ● ਮਾਝੀ, ਮਲਵਈ, ਦੁਆਬੀ, ਪੁਆਧੀ 	08
IV	 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ –ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ ਵਿਧੀ 	08
V	❖ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ	06
VI	 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਉਚਿੱਤਤਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅੱਧਕ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਬਿੰਦੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇ ਮਹੱਤਵ 	08
VII	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ ਤੱਤ): ਕਾਫ਼ੀ, ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ, ਜਨਮਸਾਖੀ	08
VIII	❖ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂ∪∪ਪ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਮੂਲ ਤੱਤ): ਕਵਿਤਾ, ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ	08

- 1. Atam Singh (Dr.), **Itihasik Bhasha Vigyan**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala (Punjab),1996.
- 2. Bedi, Kala Singh (Dr.), **Lipi Da Vikas**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala (Punjab), 1995.
- 3. Cheema, Baldev Singh (Dr.), **Punjabi Viyakaran ate Bhasha Vigiyan, Takniki Shabdavali Da Visha-Kosh**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala (Punjab), Second edition-2016.
- 4. Duni Chander, **Punjabi Bhasha da Vikas**, Publication Bureau, Punjab University, Chandigarh (Punjab),1987.
- 5. Duni Chander, **Punjabi Bhasha da Viyakaran**, Publication Bureau, Punjab University, Chandigarh (Punjab), Third edition -2002.
- 6. G.B. Singh, **Gurmukhi Lipi da Janam te Vikas**, Publication Bureau, Punjab University, Chandigarh (Punjab), Fifth Edition 2010.
- 7. Jaggi, Rattan Singh (Dr.), **Sahit de Roop**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala (Punjab), 2003.
- 8. Prem Prakash Singh (Dr.), **Punjabi Bhasha Da Janam Te Vikas**, Mdaan Publications, Punjabi University, Patiala (Punjab), 2004.
- 9. Puar, Joginder Singh, Bhashavigian: Sankalp ate Dishavan, Punjabi Bhasha Academy,

Jalandhar (Punjab), Third Edition-2001.

- 10. Sidhu, Paramjit Singh (Dr.), **Manav Vigiyanik Bhasha Vigiyan**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala (Punjab), 1998.
- 11. Ladefoged, Peter & Johnson, Keith, **A Course in Phonetics**, Cengage Learning India Private Limited, Delhi, 6th edition-2011.

This course can be opted as an elective by the students of following subjects:

Open to all

Suggested Continuous Evaluation Methods:

Continuous Internal Evaluation shall be based on Project/ Assignment and Internal Class Test. The marks shall be as follows:

Project/Assignment	10 Marks		
Internal Class test	15 Marks		
Course prerequisites: Open to all			
• • •			
Suggested equivalent online courses:			
Further Suggestions:			

Programme/Class: DIPLOMA	Year: SECOND	Semester: FOURTH	
Subject: Punjabi			
Course Code: -	Course Code: - Course Title: ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਿਨੇਮਾ		
(A370401T)	(Punjabi Media and Cinema)		

Course Outcomes:

- The students will be able to demonstrate a general knowledge of the history of media from its beginning to the present including major events and movements.
- They can understand the key concepts and debates underlying theories of media studies.
- The course will educate them in understanding social and political concerns of Punjabi society, as reflected in contemporary Punjabi media.
- Students will demonstrate an understanding of terms, themes, strategies and issues of Punjabi media
- They can express their understanding of the relationship between Punjabi press and electronic media.
- They will be able to read and analyse Punjabi media of various periods and representing various points of views.

Credits: 06	Paper: Core Compulsory
Max. Marks: 25+75	Min. Passing Marks:

Total No. of Lectures-Tutorials-Practical (in hours per week): **6-0-0**.

Unit	Торіс	No. of Lectures
I	 ਮੀਡੀਆ ਅਧਿਐਨ :ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਜਨ ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਪਿRMਟ ਮੀਡੀਆ 	08
	• ਪਿਸ਼™ਟ ਮੀਡੀਆ • ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ	
П	 ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਤੇ ਰਸਾਲੇ 	07
III	 ਪੰਜਾਬੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ 	08
IV	 ਖ਼ਬਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਮੁੱਖ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀਆਂ (ਯੂ.ਐਨ.ਆਈ, ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ, ਸਮਾਚਾਰ ਭਾਰਤੀ) ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਤੇ ਫੀਲਡ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਸੰਮੇਲਨ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ 	08
v	 ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤਰ ਅਖ਼ਬਾਰੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਡਿਜੀਟਲ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ 	07
VI	 ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਮਨੁੱਖੀ ਅਨੁਵਾਦ ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਨੁਵਾਦ 	07
VII	 ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲੇਖ ਤੇ ਫੀਚਰ ਇੰਟਰਵਿਉ ਤੇ ਪੁਸਤਕ ਰੀਵੀਉ 	07
VIII	 ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ 	08

- 1. Bhullar, Harmeet Kaur (Dr.) (2015), E-Lokdhara, Chandigarh, Unistar Books.
- 2. Gautam, Roop Chand. (2003), Electronic Media ke Sidhant, Delhi, Sh. Navraj Parkashan.
- 3. Giani, Bhajan Singh (Ed.), (1987), Punjabi Patarkari Vichar Parvah, Delhi, Punjabi Academy.
- 4. Kalia, Sanjiv (Dr.) (Ed.), (2012), Cinema ate Samajik Tabdeeli. Patiala, Zohra publication.
- 5. Rawail Singh (Dr.) (2017), Media Viharak Adhiyan, Patiala, Gracious.
- 6. Thapar, Prithvi Raj (Dr.), 2012, Sanchãr, Takneek te Multimediã, Manpreet Prakãshan, Delhi.
- 7. Waraich, Amarjit Singh. (2010), Hun Tusi Khabran Suno, Patiala, Punjabi University.

This course can be opted as an elective by the students of following subjects:

Open to all.

Suggested Continuous Evaluation Methods:

Continuous Internal Evaluation shall be based on Project/ Assignment and Oral/ PowerPoint Presentation. The marks shall be as follows:

Project/Assignment	10 Marks	
Internal Class test	15 Marks	
Course prerequisites: Open to all		
Further Suggestions:		

B.A. III [B.A. in Punjabi]

Programme Specific Outcomes (PSOs)

The learners will be able:

- To analyse and evaluate the socio-cultural and religious conditions of medieval and Modern Punjabi Literature.
- To interpret texts from various perspectives by using close readings supported by textual evidence.
- Students will be able to analyse major Punjabi authors, their works and their representations of the human experiences.
- Students will learn about ethics, ecology, social behaviours and concerns.
- They will be able to meet the contemporary challenges and their solutions through literary representation.
- Students will examine Punjab's religion and culture through multiple literary texts.
- They will develop the sense of awareness about the environment and its various problems and to help them in realizing the inter-relationship between man and environment.
- They will be able to understand the major literary movements, figures and works in Punjabi literature.
- Students are expected to gain sufficient knowledge related to various genres of Punjabi literature and are expected to enhance their skill of reading and writing.
- Students will express their understanding regarding Punjabi literature and its historical/cultural contexts.
- Students will be able to identify, analyse, interpret and describe the critical ideas, values, and themes that appear in the prescribed texts and to understand the ways these ideas, values, and themes inform and impact cultures and societies, both during the past and the present.

Programme/Class: DEGREE	Year: THIRD	Semester: FIFTH
	Subject: PUNJABI	
Course Code: -(A370501T)	Course Title: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾ	ਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
Course Code(A3703011)	(History of Modern Punjabi Literature)	

- The students will be able to understand the concept of Modernity.
- They can study the influence of modernity in Punjab and Punjabi Literature.
- The course will educate them in understanding social and political movements of Punjab which gave the shape to Modern Punjabi Literature.
- The Course will guide the students to understand the history of different genres of Modern Punjabi literature.
- The Student will understand the History of Modern Punjabi Poetry, Fiction, Drama, Prose, and Criticism.
- They will evaluate different trends in every genre of modern Punjabi Literature.

Credits: 05	Paper: Core Compulsory
Max. Marks: 25+75	Min. Passing Marks:

Total No. of Lectures-Tutorials-Practical (in hours per week): 5-0-0.

Unit	Торіс	No. of Lectures
	❖ ਆਧੁਨਿਕਤਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ	8
I	∙ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ	
	• ਆਧੁਨਿਕ ਤੇ ਮੱਧਕਾਲ ਦੇ ਨਿਖੇੜ ਲੱਛਣ	
	❖ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	7
II	• ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ	
11	• ਸਮਾਜਿਕ ਲਹਿਰਾਂ	
	• ਧਾਰਮਿਕ ਲਹਿਰਾਂ	
	❖ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾਵਾਂ	8
	● ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ	
III	• ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ	
	 ਸੁਹਜਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ 	
	 ਜੁਝਾਰਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ 	
	❖ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	_
	 ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ 	8
IV	 ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ 	
	 ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ 	
	 ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ 	
	❖ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	
T 7	• ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ	7
V	 ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ 	
	• ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ	

VI	 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ 	7
VII	 ❖ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ● ਜੀਵਨੀ ਸਾਹਿਤ ● ਸਫਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ● ਨਿਬੰਧ ਸਾਹਿਤ 	8
VIII	 ❖ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ • ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ • ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ 	7

- 1. Dhãliwãl, Baldev Singh, 2006, **Ãdhunik Punjãbi Kahãnni dã Itihãs**, Punjãbi Academy, Delhi
- 2. Kasel, Kirpãl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjãbi Sãhit di Utpatti te Vikãs**, Lãhor Book Shop, Ludhiānnã.
- 3. Lehri, Rãjinder (Dr.) (Main ed.), 2013, **Punjãbi Kahãnni: Prãptiãn te Sambhãvnãvãn** (Duji Vishv Punjãbi Sãhit Conference), Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã.
- 4. Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Punjãbi Galap: Sidhãnt, Itihãs te Parvirtiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.
- 5. Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Punjãbi Vãrtak: Sidhãnt, Itihãs te Parvirtiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.
- 6. Satinder Singh (Dr.), 2006, **Adunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.
- 7. Sandhu, Gurpãl Singh, 2005, **Punjãbi Novel dã Itihãs**, Punjãbi Academy, Delhi.
- 8. Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Punjãbi Galap: Sidhãnt, Itihãs te Parvirtiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.
- 9. Brãrh, Rajinder Pãl Singh (Dr.), 2006, **Ãdhunik Punjãbi Kavitã dã Itihãs**, Punjãbi Academy, Delhi.
- 10. Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Ãdhunik Punjãbi Kavitã : Sidhãnt, Itihãs te Parvirtiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.
- 11. Jaswinder Singh (Dr.) & Mãn Singh Dhindsã, 2006, **Punjãbi Sãhit dã Itihãs** (**Ãdhunik Kãl 1901-1995**), Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã.
- 12. Vermã, Satish Kumãr (Dr.), 2005, **Punjãbi Nãtak dã Itihãs**, Punjãbi Academy, Delhi.
- 13. Dhimãn, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Pachhmi Sãhit Chintan**, Gagan Parkãshan, Rajpurã, Patiãlã.

This course can be opted as an elective by the students of following subjects:

Open to all

Suggested Continuous Evaluation Methods:

Continuous Internal Evaluation shall be based on Project/ Assignment and Internal Class Test. The marks shall be as follows:

Project/Assignment	10 Marks
Internal Class test	15 Marks

Course prerequisites: Open to all

Suggested equivalent online courses:
Further Suggestions:

Programme/Class: DEGREE	Year: THIRD	Semester: FIFTH
	Subject: PUNJABI	
Course Code: -(A370502T) Course Title: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Modern Punjabi Literature)		

- The students will be able to evaluate the Modern Punjabi Literature.
- They will study the different text from the Modern Punjabi Literature.
- The course will educate them to understand the essence of poetry by studying the various Punjabi poets.
- The Course will offer the students to study the Short Stories of various authors.
- The Students will study a Novel which relates to their day-to-day life.
- The Student will study two texts of One Act Plays from Modern Drama.
- During the Course study the students will Study the four pieces of Prose.
- The Course will offer them basic articles of Criticism to develop an analytical sense of literature.

Credits: 05	Paper: Core Compulsory
Max. Marks: 25+75	Min. Passing Marks:

Total No. of Lectures-Tutorials-Practical (in hours per week): 5-0-0.

Unit	Topic	No. of Lectures
I	 ❖ ਚੋਣਵੀਂ ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ- ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅੰਨਦਾਤਾ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ -ਕੰਡਿਆਲ਼ੀ ਥੋਹਰ ਅਤੇ ਰੁੱਖ 	6
п	 ❖ ਚੋਣਵੀਂ ਸਮਕਾਲੀ ਕਵਿਤਾ ● ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ-ਕੁਛ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਹਨੇਰਾ ਜਰੇਗਾ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਮਰ ਰਹੀ ਮੇਰੀ ਭਾਸ਼ਾ 	6
III	 ਜਸਵੰਤ ਜ਼ਫਰ-ਅਸੀਂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕੀ ਲਗਦੇ ਹਾਂ, ਭਗਤ ਸਿੰਘ ❖ ਚੋਣਵੀਂ ਆਧੁਨਿਕ ਕਹਾਣੀ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ-ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਬੌਲਦ ਸਜਾਨ ਸਿੰਘ-ਸਾਂਝ 	7
IV	 ❖ ਚੋਣਵੀਂ ਸਮਕਾਲੀ ਕਹਾਣੀ • ਸੁਖਜੀਤ-ਸਤਾਈ ਮੀਲ • ਡਾ. ਸਰਘੀ- ਕੁੜੀਆਂ 	7

V	❖ ਰਾਣਾ ਰਣਬੀਰ ਰਚਿਤ 20 ਨਵੰਬਰ ● ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ● ਸਾਰ	8
VI	 ❖ ਚੋਣਵੀਂ ਇਕਾਂਗੀ • ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜਾਸੂਜਾ-ਆਪ ਬੀਤੀ • ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ- ਲੋਕ ਨਾਟਕ 	8
VII	 ❖ ਚੋਣਵੀਂ ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ • ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ- ਪਿਆਰ, ਮਾਂ • ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ-ਉੱਦਮ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 	9
VIII	 ❖ ਆਲੋਚਨਾ ਲੇਖ ● ਭੂਸ਼ਨ-ਨਵੀਂ ਵਿਧਾ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ● ਗੁਰਬਚਨ-ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 	9

- 1. Rana Ranbir, **20 Novemver**, 2021, Chetna Prakashan, Ludhiana
- 2. Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Ãdhunik Punjãbi Kavitã: Sidhãnt, Itihãs te Parvirtiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.
- 3. Noor, Satinder Singh, Navi Punjabi Kavita, 1972, Vidvan Prakashan, Ambala
- 4. Virk, Kulvant Singh, **Duadshi**, 2003, Aarsi Publishers, Delhi
- 5. Gurbachan, **Tabsara**, 2011, Lokgeet Prakashan, Chandigarh

The prescribed texts in the syllabus are available on following links:

- 1. https://www.punjabi-kavita.com/
- 2. https://pa.wikisource.org/wiki/%E0%A8%AE%E0%A9%81%E0%A9%B1%E0%A8%96_%E0%A8%BE
- 3. https://www.punjabi-kavita.com/punjabikahani/PunjabiStories.php

This course can be opted as an elective by the students of following subjects:

Open to all

Suggested Continuous Evaluation Methods:

Project/Assignment	10 Marks
Internal Class test	15 Marks
Course prerequisites: Open to all	
Further Suggestions:	

Programme/Class: DEGREE	Year: THIRD	Semester: SIXTH
	Subject: PUNJABI	
Course Code: -(A370601T)	Course Title: ਮੱਧਰ	ਸਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
	(History of Medieval Punjabi Literature)	

- The students will be able to understand the concept of Medieval in the context of Literature.
- They will study the key concepts of Medieval Punjabi Literature.
- The course will educate them in understanding social and political movements of medieval period of Punjab.
- The Course will guide the students to understand the history of different genres of medieval Period
- During the Course the students will study the history of Gurmat, Sufi, Qisssa & Bir Poetry by the Poets.
- The Course will encourage the students to understand the emergence of Punjabi Prose and to learn its History.

	Credits: 05	Paper: Core Compulso.	ry
	Max. Marks: 25+75	Min. Passing Marks:	
	Total No. of Lectures-Tutorials-Pr	actical (in hours per week): 5-0-0	
Unit	Торіс		No. of Lectures
	❖ ≀ੰਜ਼ਾਈ ਸ਼ਾਹਿਤ ਦਾ ਆਰੰਕ		

Unit	Topic	No. of Lectures
I	 ❖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਰੰਭ ● ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ● ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ● ਨਾਥ ਜੋਗੀ ਸਾਹਿਤ 	9
П	 ❖ ਮੱਧਕਾਲ ਕੀ ਹੈ ● ਮੱਧਕਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ● ਮੱਧਕਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਣ ● ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 	7
Ш	 ❖ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ • ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਆਰੰਭ • ਪ੍ਰਮੁਖ ਸੁਫੀ ਸ਼ਾਇਰ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ 	7
IV	 ❖ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ • ਗੁਰੂ ਕਵੀ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ • ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਭਗਤ ਕਵੀ: ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾਵਾਂ 	8
V	 ❖ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ • ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ • ਪ੍ਰਮੁਖ ਕਿੱਸੇ ਅਤੇ ਰਚਨਾਕਾਰ 	7

	❖ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	7
VI	• ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	,
	• ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	
	❖ ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ	7
	● ਆਰੰਭ	7
VII	● ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ	
	● ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ	
	❖ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	8
	● ਗੋਸ਼ਟਾਂ	٥
	• ਟੀਕੇ	
VIII	• ਪਰਚੀਆਂ	
	● ਰਹਿਤਨਾਮੇ	
	• ਹੁਕਮਨਾਮੇ	

- 1. Jagbir Singh (Dr.), 2011, Gurmat Kãv Sidhant te Vihãr, Chetnã Prakāshan, Ludhiānnã.
- 2. Kasel, Kirpãl Singh, Parmindar Singh (ed.), 2002, **Punjãbi Sãhit di Utpatti te Vikãs**, Lãhor Book Shop, Ludhiãnnã.
- 3. Jagbir Singh (Dr.), 2004, Gurmat Kãv dã Itihãs, Punjãbi Academy, Delhi.
- 4. Gurcharan Singh (Dr.), 2012, Islām Ate Sufimat, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.
- 5. Gurdev Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Sufi Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.
- 6. Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Madhkãli Punjãbi Kavitã : Sidhãnt, Itihãs te Parvirtiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.
- 7. Karanjit Singh (Dr.), 2004, **Purãtan Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.
- 8. Kohli, Surinder Singh (Dr.) (ed.), 2015, **Purãtan Punjãbi Vãrtak,** Manpreet Parkãshan, Delhi.
- 9. Gurdev Singh, 1993, **Jangnãmã: Saroop, Sidhãnt te Vikãs**, Punjãbi University, Patiãlã, (PP. 9-27, 28-50).
- 10. Kãng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.
- 11. Noor, Sutinder Singh, 2005, **Punjābi Vār Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.
- 12. Khoj Patrikã, Mãrch 1992, **Vãr Kãv Ank**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã.

This course can be opted as an elective by the students of following subjects:

Open to all

Suggested Continuous Evaluation Methods:

Continuous Internal Evaluation shall be based on Project/ Assignment and Internal Class Test. The marks shall be as follows:

Project/Assignment	10 Marks
Internal Class test	15 Marks

Course prerequisites: Open to all

Suggested equivalent online courses:
Further Suggestions:

Programme/Class: B.A.	Year: THIRD	Semester: SIXTH
Subject: PUNJABI		
Course Code: (A370602T) Course Title: ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Medieval Punjabi Literature)		

- During this course the students will be able to evaluate the Medieval Punjabi Literature.
- They will study the various texts from the Medieval Period.
- The course will educate them to understand the essence of medieval poetry by studying the poetry of Shekh Farid, Bhagat Kabir, Bhagat Namdev & Bhagat Ravidas.
- The Students will study Japuji Sahib to understand the essence of Gurmat Poetry.
- During the course the students will study the Sufi poetry by textual study of poems by Bulleh Shah, Shah Husain & Sultan Bahu.
- The Students will read Chandi Di Vaar and Jangnama to evaluate the folk ballads of Punjab.
- Punjabi prose gets emergence with Stories about Guru Nanak Dev (Janam Sakhian). During this course the students will evaluate five sakhis to understand the process of prose writing.

Credits: 05	Paper: Core Compulsory
Max. Marks: 25+75	Min. Passing Marks:

Total No. of Lectures-Tutorials-Practical (in hours per week): **5-0-0**.

Unit	Topic	No. of Lectures
I	❖ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ 4 ਸ਼ਬਦ	8
	• ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ	
	 ਨਾਸ਼ਵਾਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ 	
***	❖ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	=
II	∙ ਪੰਜ ਖੰਡਾਂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ	7
	● ਰੱਬ ਦਾ ਸਰੂਪ	
***	❖ ਚੋਣਵੇਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ	0
III	● ਭਗਤ ਕਬੀਰ: ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰ ਉਪਾਇਆ	8
	● ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ: ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਰ ਕੋ ਨਾਉ	
	• ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ: ਆਜੁ ਨਾਮੇ ਬੀਠਲੁ ਦੇਖਿਆ ਮੂਰਖ ਕੋ	
	ਸਮਝਾਊ ਰੇ	
137	❖ ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਾਫੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ	~~-~~
IV	∙ ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ: ਬੁਲ੍ਹਾ ਕੀ ਜਾਣਾ ਮੈਂ ਕੌਣ	7
	 ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ: ਮਨ ਅਟਕਿਆ ਬੇਪਰਵਾਹਿ ਦੇ ਨਾਲਿ 	
	● ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ: ਅਲਫ ਅਲਾ ਚੰਬੇ ਦੀ ਬੂਟੀ	

X 7	❖ ਹੀਰ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ	_	
V	• ਪਹਿਲੇ 10 ਬੰਦਾਂ ਦਾ ਪਾਠ	7	
	• ਸਾਰ		
	∙ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ		
	❖ ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ (ਪਹਿਲੀਆਂ 5 ਸਾਖੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ)		
VI	∙ ਨਾਇਕ ਦਾ ਚਿਤਰਣ	8	
	∙ ਲਿਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼		
	❖ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਰਚਿਤ ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ (ਪਹਿਲੀਆਂ 5 ਪੌੜੀਆਂ		
VII	ਦਾ ਪਾਠ)	7	
	∙ ਲਿਖਣ ਉਦੇਸ਼		
	• ਮੁਲ ਸਾਰ		
	♣ ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫਿਰੰਗੀਆਂ : ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ (ਪਹਿਲੇ 5 ਬੰਦ)	_	
VIII	• ਮੁਲ ਸਾਰ	8	
	 ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ 		

- 1. Piãrã Singh (Prof.), 2004, **Madhkãli Punjābi Kavitã : Sidhãnt, Itihãs te Parvirtiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.
- 2. Khoj Patrikã, Mãrch 1992, **Vãr Kãv Ank**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã.
- 3. Ghumann, Bikram Singh (Dr.), Gumtãlã, Charanjit Singh (Dr.), 2011, **Chandi Di Vãr: Pãth, Chintan te Kalã**, Wãris Shãh Foundation, Amritsar.
- 4. Gurdev Singh, 1993, Jangnãmã: Saroop, Sidhãnt te Vikãs, Punjābi University, Patiãlã,
- 5. Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sãhit-Sanrachnã : System ate Parvachan**, Ãrsee Publishers, Delhi.
- 6. Gurcharan Singh (Dr.), 2012, Islām Ate Sufimat, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.
- 7. Jagbir Singh (Dr.), 2011, Gurmat Kãv Sidhant te Vihãr, Chetnã Prakãshan, Ludhiãnnã.
- 8. Kamaljit Singh (Dr.), 2011, **Dr. Mahinder Kaur Gill dã Gurmat Chintan: Ik Adhiyan**, Manpreet Prakãshan Delhi.
- 9. Rãm Singh (Dr.), 2004, **Japji dã Vishã te Roop**, Punjãbi Sãhit Acãdemy, Ludhiãnnã.
- 10. Jaggi, Ratan Singh, **Puratan Janam Sakhi**, 2016, Gurmat Prakashan, Patiala
- 11. Bhai Veer Singh **Puratan Janam Sakhi,** 2014, Bhai Veer Singh Sahit Sadan, New Delhi.

The prescribed texts in the syllabus are available on following links:

- 1. https://pa.wikisource.org/wiki/%E0%A8%AE%E0%A9%81%E0%A9%B1%E0 %A8%96_%E0%A8%B8%E0%A8%AB%E0%A8%BC%E0%A8%BE
- 2. https://www.punjabi-kavita.com/
- 3. https://www.sikhnet.com/
- 4. https://sufinama.org/

This course can be opted as an elective by the students of following subjects:

Open to all

Suggested Continuous Evaluation Methods:

Project/Assignm	10 Marks
	II

ent		
Internal Class test	15 Marks	
Course prerequisites: Open to all		
Suggested equivalent online courses:		
Further Suggestions:		